

Instruccions

Aquest "diari de bord" acompanya la mostra *Se'n parlave i n'hi havie*. És una manera de facilitar que puguis seguir volantheadvent vist l'exposició. Emporta-te'l a casa o a classe i llegeix bé les instruccions per cada activitat. Si t'agrada la idea pots inventar-ne d'altres amb els teus companys i amics.

Però recorda:

1 Abans d'arrencar a volar amb el teu unguent màgic, mira bé a dreta i a esquerra, no fos cas que passessin cotxes!

2 Quan executis la dansa salvatge prova de no suar gaire, podries agafar una bona calipandria!

3 Si penses que no podràs fer alguna cosa, com per exemple, transportar un perol ple de la nova poció màgica, demana ajuda a una persona adulta. Les bruixes de debò tenen molts ajudants, passen una pila de temps junts i s'intercanvien trucs i receptes màgiques!

Se'n parlave i n'hi havie

Bruixeria a les terres de Ponent i Pirineu

L'exposició que has visitat és el resultat d'una recerca sobre **la bruixeria a les terres de Ponent i Pirineu**. Durant el recorregut, has descobert que alguns dels primers judicis europeus sobre bruixeria van ser al Pirineu, concretament a les Valls d'Aneu, que les dones acusades de bruixeria a Catalunya eren assenyalades i perseguides pels seus veïns i no pel tribunal eclesíastic de la Inquisició, al contrari del que es pensava fins ara, i altres coses interessants com el fet de que la 'fama de bruixa' s'heretava per via materna. A més, a l'exposició has trobat els últims records de la bruixeria...

Sabies que encara hi ha testimonis vius que recorden alguna pràctica, hi ha gent que hi creu i d'altres que, fins i tot, eviten parlar-ne per por?

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Diputació de Lleida

INSTITUT D'ESTUDIS ILERDENCS
Fundació Pública de la Diputació de Lleida

MUSEU DE LES TERRES DE L'ARAN
LLEIDA, ARAN

activitats del diari de bord

trobadra secreta

Imagina't que ets una bruixa o un bruixot que ha de trobar-se amb d'altres bruixes o bruixots durant la següent lluna plena. Quines regles cal que respecteu? Quins símbols dureu per tal de reconèixer-vos?

Imagina i escriu 5 regles per entrar a formar part del grup i dibuixa un símbol secret que us permeti reconèixer-vos.

regles

símbol

encanteri d'amor

Es creia que les bruixes poguessin fer néixer (o desaparèixer) un amor gràcies a pocions màgiques. Prova si te'n surts de preparar aquest senzill encanteri per a conquistar qui estimes. Bona sort!

- Posa una mica d'aigua dins un got, i dins un morter pica ben picades set llavors de coriandre mentre penses intensament en la persona que t'agrada, tot repetint la fórmula màgica:
"Llavors amades i cors barrejats,
Fes que estiguem per sempre plegats!"
- Quan les llavors seran picades ben fines, ben fines, aboca-les dins l'aigua i barreja la mescla amb una cullereta (preferiblement d'argent), tot dient: "Sia!"
- Deixa-ho amorosir durant dotze hores i, passat aquest temps, filtra l'aigua amb una gasa blanca.
- Amaga alguna gota en el menjar o la beguda de qui vols enamorar.

MATERIALS PER A L'ACTIVITAT : LLAVORS DE CORIANDRE, AIGUA, MORTER I MÀ DE MORTER, AMPOLLETA PER A CONSERVAR LA POCIÓ

històries de bruixes

Observa amb atenció aquesta imatge plena de personatges extravagants i mira d'imaginar-te una història que tingui com a protagonista una bruixa o un bruixot.

sopa de lletres

P G S D U C N E T G
B R U I X A Z I E T
O A X M Y R N A R C
C N V O L A R G A Z
E O G N E B S Y N L
N T L I N A Q B Y Z
S A V M Z S M Y I A
P O C I Ó S R G S R
M M À G I A B Z A O
S T E S C O M B R A

herbari màgic

Les dones acusades de bruixeria sovint eren bones coneixedores de les herbes remeieres i llurs propietats. Construeix el teu propi herbari recollint plantes i flors al parc o al bosc. Aprèn a observar-les, conservar-les i classificar-les amb cura. Pots usar com a model l'exemple que trobaràs aquí sota i buscar als llibres o a internet el nom científic, així com les propietats dels exemples que hagi trobat.

enganxa aquí l'exemplar que has recollit
--

nom comú:
nom científic:
lloc de la troballa:
data:
aspecte i característiques:
propietats:

bruixes del món

En la mitologia àrab, la Garina és una dona esperit que neix en el mateix moment que naixem i ens acompanya tota la vida. És una mena d'alter ego però és maligna, busca-raons i empenyadora. Per tal de calmar-la es poden usar diversos tipus d'amulets.

En la mitologia eslava, la Baba lagà és un personatge sorgit dels antics cultes matriarcals. Des del segle XIX és representada com una dona vella que viatja volant dins un morter, armada amb la mà de morter. Viu a la part més profunda del bosc, en una cabana. Quan és dins, s'està estirada sobre l'estufa, tot arribant de punta a punta de l'habitació i el seu nas pot arribar a clavar-se al sostre.

Entre les moltes llegendes africanes, trobem la de la bruixa Karabà, ésser malvat que domina un poblat al cor de l'Àfrica. És dolenta i rabiüda perquè té una espina clavada a l'esquena que la fa patir molt. La seva història i la de Kirikou, un nen a qui ningú pren seriosament per ser molt petit de mida, s'expliquen a al meravellós pel·lícula de Michel Ocelot.

Coneixes altres llegendes sobre bruixes i bruixots?

Busca-les, llegeix-les, escolta-les i recull-les en una llibreta per poder-les explicar a la vora del foc.

Pots, fins i tot, il·lustrar les teves històries amb qualsevol de les tècniques que trobaràs en els llibres que tens a casa o en els que trobaràs a la biblioteca.

boc de biterna

Boc de biterna era l'apel·latiu utilitzat a Catalunya per anomenar el Diable que presidia els aplecs de les bruixes, durant els quals acostumava a fer acte de presència en forma de boc o de crestó per rebre la fidelitat i l'homenatge de les bruixes que hi participaven.

Prova de crear el teu boc de poders màgics transformant la silueta que trobes a sota: pots usar els colors però també retallar i enganxar-hi bocins de papers de colors o d'altres materials o, fins i tot, cercar objectes i símbols en diaris i revistes.

